[2021] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 927

ਐੱਚ. ਡੀ. ਐੱਫ. ਸੀ. ਐਰਗੋ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4576/2021)

03 ਅਗਸਤ, 2021

[ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988 - ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ - ਸਥਾਈ ਅਪਾਹਜਤਾ ਲਈ - ਕੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੀ ਜ਼ਖਮੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਲਈ ਨਕਲੀ ਅੰਗ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਹੋਲਡ: ਅਜਿਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਨਿਰਧਾਰਨ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਨਕਲੀ ਅੰਗ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ/ਬਦਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ/ਬਦਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ - ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

*ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988 - ਮੁਆਵਜ਼ਾ - ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਲਈ - ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿਆਜ ਵਾਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਲਈ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਦੋ ਅਰਧ-ਹੁਨਰਮੰਦ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ - ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿ ਕੀ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਆਯੋਜਿਤ: ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਪੰਗਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਆਦਿ, ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਜਲ ਕੇਸ * ਵਿੱਚ ਗੁਣਕ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਉਚਿਤ ਕੋਰਸ ਹੋਵੇਗਾ - ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ, ਕਾਜਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਧੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਹੋਵੇਗਾ* - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਾਜਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗੁਣਕ ਵਿਧੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਚਿਤ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ* - ਅਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ - ਇਸ ਨੇ ਰੰਗ ਲਿਆ ਹੈ*

ਇੱਕ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

**ਕਾਜਲ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2020) 4 ਐਸਸੀਸੀ 413: [2020] 3 ਐਸਸੀਆਰ 622 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।*

ਨਾਗੱਪਾ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2003) 2 ਐਸਸੀਸੀ 274 : [2002] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 499;

ਸਪਨਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ (2008) 7 ਐਸਸੀਸੀ 613 : [2008]8 ਐਸਸੀਆਰ 791; ਨਾਗੱਪਾ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2003) 2 ਐਸਸੀਸੀ 274 : [2002] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 499; ਸਪਨਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ (2008) 7 ਐਸਸੀਸੀ 613 : [2008] 8 ਐਸਸੀਆਰ 791; ਲਾਲਨ ਡੀ @ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, (2020) 9 ਐਸਸੀਸੀ 805: [2019] 8 ਐਸਸੀਆਰ 986; ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ... ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2019) 7 ਐਸਸੀਸੀ 217: [2019] 8 ਐਸਸੀਆਰ 986; ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਬਨਾਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2014) 14 ਐਸਸੀਸੀ 396: [2013] 8 ਐਸਸੀਆਰ 268 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2002] 4 ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 499	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7
[2008] 8 ਐਸਸੀਆਰ 791	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 7
[2002] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 499	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 16
[2008] 8 ਐਸਸੀਆਰ 791	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 16
[2020] 3 ਐਸਸੀਆਰ 622	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 18
[2019] 8 ਐਸਸੀਆਰ 986	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 20
[2019] 8 ਐਸਸੀਆਰ 986	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 20
[2013] 8 ਐਸਸੀਆਰ 268	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 21

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4576.

2020 ਦੇ ਮੈਕ ਏਪੀਪੀ ਨੰਬਰ 218 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 04.11.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.4577

ਵੀ ਗਿਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਰਚਨਾ ਪਾਠਕ ਦਵੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਣਿਆ ਗੁਪਤਾ, ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ, ਕਰਨ ਲਹਿਰੀ, ਪਲਵ ਮੋਂਗੀਆ, ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਰੈੱਡੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਕਿਤਾ ਗੁਪਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਜਯੇਸ਼ ਕੇ ਉਨੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਸਮਿਤਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਦਿਲਾਵਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾਜਲੀ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੌਤਮੀ ਬੁੱਧਪ੍ਰਿਆ, ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ ਸਿੰਘ, ਮਨੀਸ਼ ਮੈਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਜੀਤ ਚਾਵਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਿਤੂ ਰਸਤੋਗੀ, ਬੀਐਸ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਦਿਰਾ ਏ ਨਾਇਰ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਵਿਸੇਨ, ਦੁਰਗਾ ਦੂਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਤਾ ਪੁਸ਼ਕਰਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਨੀਰਜ ਗੋਸਵਾਮੀ, ਆਰਡੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਭੂ ਸ਼ੰਕਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4576/2021

ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।

ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਉਕਤ ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਖਮੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸਦਾ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਉਮਰ 19 ਸਾਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ 25.8.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਸੱਜੇ ਹੇਠਲੇ ਅੰਗ ਦੀ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 100% ਅਪੰਗਤਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਅੰਗ ਦੇ ਗੋਡੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਅੰਗ ਕੱਟਣਾ ਪਿਆ। ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਟੀ.) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ, ਜਾਨ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਲਈ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਦੇ ਖਰਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ 04.11.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ:

> "7. ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 129/2018 ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਐਮਏਸੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 22.01.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ/ਆਰ -1 ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਹੋਵੇ।

ਇਸ 'ਤੇ ਉਮਰ ਭਰ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਦਲਣ/ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇਗੀ। ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਪੀੜਤ ਤੋਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਵਾਰ, ਉਸਦੇ ਈ-ਮੇਲ ਪਤੇ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਈ-ਮੇਲ ਪਤੇ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰੇਗਾ। ਵੇਰਵੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਦਾਅਵੇਦਾਰ/ਆਰਆਈ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ	ਦਾਅਵੇਦਾਰ/ਆਰਆਈ ਦਾ ਈਮੇਲ ਪਤਾ	ਵਕੀਲ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ	ਸਲਾਹਕਾਰ ਦਾ ਈਮੇਲ ਪਤਾ
.....	.....	.....	.....

8. ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਈ-ਮੇਲ ਪਤੇ ਅਤੇ/ ਜਾਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਅੱਜ ਤੋਂ 2 ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

9. ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਪਤੇ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਚੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ 'ਚ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ਵੇਰਵੇ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਲਈ ਉਮਰ ਭਰ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਲਈ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ, ਮੁਰੰਮਤ ਜਾਂ ਬਦਲਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਈਮੇਲ ਪਤੇ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਵਾਰ ਪੀੜਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ। ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਇਕੋ ਇਕ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਸੀਂ 15.2.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਅੰਤਰਿਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 8631/2020 ਵਿੱਚ 06.8.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਲਏ ਗਏ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੋਸ਼ਨ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਾਗੱਪਾ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2003) 2 ਐਸਸੀਸੀ 274 ਅਤੇ ਸਪਨਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। (2008) 7 ਐਸਸੀਸੀ 613 ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਤਿਮ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

> “23.... ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਪੱਖ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬੋਲਚਾਲ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਮੰਡਮਸ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਨਿਰਣਾ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸਹਿਮਤ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ/ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਕੈਨਵਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਉਚਿਤ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 7,8 ਅਤੇ 9 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ/ ਬਦਲਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਰਕਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੋਝ ਚੁੱਕਦੇ ਹਾਂ।

ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ

ਸਹਾਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ / ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਾਂਗੇ।

ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚਾਰ ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਛੇ ਹਫਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4577/2021

ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।

ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 8 ਤੋਂ 10 ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਅਰਧ-ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਬਾਕੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਜ ਸਹਿਣ ਵਾਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ 60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਰੱਖਣਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਲਗਭਗ 50,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

> 8. ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਅਰਧ-ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
>
> 9. ਇਸ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰਧ-ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦਰਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਕਾਏ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ @ 9% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਨਾਲ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ 'ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਚਾਰਜ' ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇੱਕ ਅਰਧ-ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਾਮੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦਰ ਲਗਭਗ 18000/- ਰੁਪਏ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 36,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਦਰਾਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਸੋਧੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਚਾਲੂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਰਕ ਨਾਲ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਡੀਐਫਆਰ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਲਗਭਗ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਐਫ.ਡੀ.ਆਰ. ਦਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, 60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਲਗਭਗ 50,000/- ਰੁਪਏ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। 60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਵਾਲੀ ਐਫਡੀਆਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ, ਦੋ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਲਈ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਹਰੇਕ ਗ੍ਰੈਗੋਰੀਅਨ ਕੈਲੰਡਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ 10 ਵੇਂ ਦਿਨ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

10. ਜੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਤਰਾ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਫਡੀਆਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਤਾਂ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ। ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲਿਅਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਨਕਦ ਕਰੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੁਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਗੱਪਾ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ- (2003) 2 ਐਸਸੀਸੀ 274, ਸਪਨਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। (2008) 7 ਐਸਸੀਸੀ 613 ਅਤੇ ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜ਼ਾਕਿਰ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ. [SLP (C) ਨੰਬਰ 12210/2020 ਮਿਤੀ 13.10.2020]। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ;

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮਵੀ ਐਕਟ ਅੰਤਿਮ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਵਾਂ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਵਿਕਲਪ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਪੱਖ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 16077/2020 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੋਸਥੈਟਿਕ ਅੰਗ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੰਤਰ ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ; ਪਰ ਨਿਰੰਤਰ ਲੋੜ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਰਿਟਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਾਜਲ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (2020) 4 ਐਸਸੀਸੀ 413 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਨੇ ਇਕ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈ ਜਵਾਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁੱਢੀ ਹੋ ਵੇਗੀ, ਉਸ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਗੁਣਕ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ:-

<u>ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਚਾਰਜ</u>

22. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 44 ਸਾਲਾਂ ਲਈ 2,500/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ @Rs ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਚਾਰਜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ 13,20,000/- ਰੁਪਏ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਗੁਣਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਗੁਣਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੁਣਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਆਮਦਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪਰ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਚਾਰਜ ਆਦਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੋਬਾਲਡ ਮੋਟਰ ਸਰਵਿਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਰਐਮਕੇ ਵੇਲੂਸਵਾਮੀ (ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 1) ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਗੁਣਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਰ, ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਇਨਾਮ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਲੰਬੀ ਉਮਰ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ. ਸਾਰੇ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਕਲਪਕ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਗੁਣਕ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਿਹਤਰ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ' ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

23. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਟੇਲਰ ਬਨਾਮ ਓ'ਕੋਨਰ (1971 ਈ. 115) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ:

"ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਲ, ਅਤੇ ਉਸ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਲ ਦੀ ਛੋਟ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਪੂਰੇ ਲਾਭ ਦਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ. ਆਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਤਜਰਬਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਣਕ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਹਰ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ, ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸਖਤ ਨਿਆਂ ਵੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਹਰ ਸਬੂਤ ਕੀਮਤੀ ਜਾਂ ਲਗਭਗ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਕ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਸਰਟੈਕਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ"।

24. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣਕ ਵਿਧੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੁਭਾਗਵਤੀ (1966 ਏਸੀਜੇ 57), ਯੂ.ਪੀ. ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 5. ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। [(1996) 4 ਐਸਸੀਸੀ 362), ਸੰਦੀਪ ਖੰਡੂਜਾ ਬਨਾਮ ਅਤੁਲ ਡਾਂਡੇ ਅਤੇ ਹੋਰ। [(2017) 3 ਐਸਸੀਸੀ 351]. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ II ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੁਣਕ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੁਣਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ 44 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 18 ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

25. ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਚਾਰਜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਈ ਗਈ ਮੁੱਢਲੀ ਰਕਮ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਲੜਕੀ ਅਸੰਤੁਲਨ ਤੋਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪਿਸ਼ਾਬ ਅਤੇ ਮਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਕ ਕਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਵੱਡੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਹਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਨ ਦੇ ਲਗਭਗ ੨੪ ਘੰਟੇ ਇੱਕ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਾਕਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਪਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਜੋ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਬਿਸਤਰੇ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਲ 2010 ਦਾ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਨਰਮੰਦ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਤਨਖਾਹ 4846/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਕ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 5,000/- ਰੁਪਏ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 10,000/- ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 1,20,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ 18 ਦੇ ਗੁਣਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਚਾਰਜ ਲਈ 21,60,000/- ਰੁਪਏ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਉਪਲਬਧ ਇਕੋ ਇਕ ਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਵਧੇਰੇ ਹੈ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਪੰਗਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਆਦਿ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਰਸ ਉਚਿਤ ਕੋਰਸ ਹੋਵੇਗਾ. ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਇਕੋ ਇਕ ਰਸਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ, ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਲਨ ਡੀ. @ ਲਾਲ ਐਂਡ ਅਦਰ ਬਨਾਮ ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, (2020) 9 ਐਸਸੀਸੀ 805 ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2019) 7 ਐਸਸੀਸੀ 217 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਬਨਾਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2014) 14 ਐਸਸੀਸੀ 396 ਵਿਚ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਇਕ ਹੋਰ ਕੋਰਸ ਵੱਲ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਹਾਦਸੇ ਕਾਰਨ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

"12. ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਹਾਦਸੇ ਕਾਰਨ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ, ਮਿਸਾਲਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਜ ਲਈ ਅਸਲ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਿਰਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਅਟੈਂਡੈਂਟ, ਆਦਿ, ਜੇ ਅਪੰਗਤਾ 10% ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ 30% ਤੱਕ ਹੈ, ਤਾਂ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; 60% ਤੱਕ, 4 ਲੱਖ ਰੁਪਏ; 90% ਤੱਕ, 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ 90% ਤੋਂ ਵੱਧ, ਇਹ 6 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 10% ਤੱਕ ਦੀ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਲਈ ਇਹ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵੱਖਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹਾਲਾਤ ਨਾ ਹੋਣ। ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੰਗਤਾ 18% ਤੱਕ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਅਤੇ ਕਮਾਈ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਲਪ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਰਥਾਤ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਾਜਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਗੁਣਕ ਵਿਧੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਬੱਚਾ 11 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 70% ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 100% ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਪੰਗਤਾ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਅਟੈਂਡੈਂਟਾਂ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਾਜਲ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੋਸਾਈਟ ਕੋਰਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ, ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 08.12.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਜਲ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗੁਣਕ ਅਧਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਚਿਤ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ

ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 8 ਤੋਂ 10 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਕੈਨਵਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕੈਨਵਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

MANJEET SINGH
E. No. P/1882/2007 Advocate
Chamber No. 417 2nd Flour
Civil Courts, Rajpura
Mobile: 98726-56669